

Nincs rá szó

■ TAKÁCSNÉ GYENES ILDIKÓ

A magyar nyelv a világ egyik legkifejezőbb nyelve. Külön szavakat, kifejezéseket alkotott őseink elméje a különböző hangulatú, érzelmi töltődésű cselekvésekre is. Más nyelvekben ezt jelzőkkel teszik meg. A magyar nyelvben nem mindegy, hogy a mond, trécsel, magyarul, agitál, unszol, előad, társalog, tudósít, kifejezést használjuk akkor, ha valaki beszél, hiszen az előző szavak mindegyike egyértelműen meghatározza azt is, hogy milyen a cselekvő személy érzelmi helyzete.

Ne ijedjenek meg, kedves olvasók, nem nyelvészeti cikket szeretnék írni, csak azt szerettem volna érzékeltetni, hogy milyen kincses tárházból meríthetek, amikor pontosan szeretném megfogalmazni a gondolataimat azzal kapcsolatban, hogy képviselőtestületünk milyen viselkedést

tanúsít a falu dolgait illetően. Sajnos én már nem találok rá kifejezést, szóösszetételt, amelyre mindaz a gyalázat kifejezésre jut, hogy nem fontos Dömös, nem fontos az itt élő 1200 ember, nem fontos az emberség, a jóézés, a józan ész. Ja, és az sem fontos, ha törvénytört, amit tesznek.

A közmeghallgatáson arról kellett volna beszélgetni, aminél ma Dömösön nincs fontosabb! *Mi lesz a megszűnő hivatalunkkal, mi és hogyan fog történni? Hová kell majd járnunk az ügyeinket intézni? Mi történik az itt dolgozó emberekkel?*

Úgy látszik, ezek a gondok fel sem vetődnek a képviselők fejében, hiszen ketten el sem jöttek.

A hab a tortán, hogy negyedóra elteltével derült ki, miszerint *a kamerát az egyikük utasítására be sem lehetett kapcsolni.* Így azt a gyalázatos, siralmas, nevetséges, félelmetes, tragikus, pökhendi, lekezelő, öntelt, felelőtlen

viselkedést, aminek akkor ott tanúi voltunk, csak a jelenlévők elmondásából tudhatja meg a falu lakossága. Ezek az érzelmmel töltött beszámolók pedig nem alkalmasak objektív vélemény kialakítására. A saját szemével és fülével kellett volna minden dömösinek látnia, hogy kik ezek az emberek!

Hát pont ezért nem lehetett bekapcsolni a kamerát! Hát pont ezért működik a *cenzúra* egyikük személyében, hogy ne tudják meg az itt lakók, mit és hogyan csinálnak ők valójában!

Én azt hiszem, már elkéstem ezzel! Az emberek jó része tisztában van azzal, hogy ami a Harsonában megjelenik, az csak gyalázkodás. Mindannyiunkat a munkánk, a cselekedeteink minősítik. Ők papírokat lobogtatnak, és „megmondták volna”, hogyan kell csinálni ezt meg azt.

Az egyszerű dömösi emberek pedig megcsinálják az ünnepeket, a temetőlépcsőt, rendbe

rakják a köztereket, a kápolna környékét. Ezek maradó dolgok, csak nincsenek mellé kampánybeszéddek. Az, hogy az ember tesz valamit azért a közösségért, ahol él, az magától érthető dolog lenne egy normálisan működő községben, mint ahogy ez így is van Pilismaróton vagy Visegrádon.

Dömösön fegyelmi és pellenget jár annak, aki mást mer tenni vagy mondani, mint a képviselők.

Én olyan ember vagyok, aki a természet törvényeit tartom a legfontosabb törvényeknek, amely törvények akkor is működnek, ha az ember, ez a kis porsem, megpróbálja felrúgni azokat. Sokszor sikerül is nagy tragédiákat előidéznie, mint például a tisztai ciánszennyezés, de a természet visszaállítja az életet. Most még tobzódik az örület, de Dömösön is visszaáll előbb-utóbb a normál üzemmód!

Tartsunk ki, és ne hagyjuk magunkat!

Néhány gondolat a Dömösi Harsona szeptemberi száma kapcsán avagy bolond lyukból bolond szél fúj...

■ SZILÁGYI GÁBOR

Tény: nem volt Dömösön önkormányzati ünnepség augusztus 20-án. A többi csak szálnalmas magyarulkodás, mellébeszélés, makogás és fröcsögés.

Mindenféle *zugfirkászok* által írt és szerkesztett, önkormányzati tájékoztató kiadványnak csúfolt *hazug szutyok* előállítására és terjesztésére van pénz? Csak ünnepségre nincs? Ami egyébként egy fillér ráfordítás nélkül is megrendezhető lenne...

Mérnökember azt írja, mindegy mennyi ideig esik az eső, mert csak a víz mennyisége és sebessége számít. Azonban a csúsztatás ott van, hogy figyelmen kívül hagyja azt az apróságot, miszerint minél tovább esik az eső azonos intenzitással, annál nagyobb lesz a vízmennyiség. Tehát ha az a fránya eső nem csak egy-két óra hosszat zuhog, hanem két-három napig, mint tavalyelőtt, nyom nélkül elmossa a patakmeder-helyreállításnak csúfolt papírvékony betont.

Az a volt polgármester-jelölt veti a polgármester szemére, hogy bement a kocsmába, aki a saját választási gyűléseit – a jelöltek közül egyedülként – a különböző kocsmákban tartotta? Hm... Karámba vele!

Egy pad maradt a képviselőtestület számára is: *a szégyenpad*. Nosza, képviselő urak, ragadjanak kalapácsot és fűrész, javítsák ki azt a padot. Legalább elmondhatják, hogy végre *Dömösért* is tettek valami hasznosat az elmúlt két évben...

A tartalomból

- Szabadságvágy 2. oldal
- Utazni jó 3. oldal
- A számítógép története 4. oldal
- Hírek az Áprilyból 5. oldal
- Hídfutás
- Albert Einstein 6. oldal
- Korlát 7. oldal

Havi aforizma

A csúf hernyókból gyönyörűszép pillangók lesznek, de a patkányok mindig patkányok maradnak.

Schreck Tibor

Szabadságvágy

■ KOÓS ZSUZSANNA

Ki ne ismerné ezt az érzést? Mind a vágyat, mind magát a szabadság érzését! Lényünk legbensőjéből, egészen mélyből fakad a vágy, hogy szabadok legyünk. Szabadok, de mire? Mi is az a szabadság? Tudok-e szabadon élni?

Bennem olthatatlanul ég a vágy a repülésre. No, nem repülök, bár az is nagy élmény. Igazából szeretnék néha úgy szállni, mint egy kismadár. Rápillantani a világra odafentről, és könnyedén megpihenni egy hatalmas fenyőfa koronájának legtetijén. Milyen érzés lehet?

Álmodozó vagyok? Persze, persze, az vagyok! Mégis, ha behunyom a szemem a szabadban, elcsendesítem a gondolatai-

sincsenek szárnyaim és nem tudok repülni? Dehogysis! Boldog vagyok, hogy ilyen gazdag a képzeletem, és gyönyörű szép érzéseikkel gazdagodtam. Sőt, elhatározom, hogy holnap új tájakat fedezek fel álmodozásommal. Már ez is az én világom. Az életem része. Képes vagyok rá, tudok repülni, csak éppen más eszközökkel!

Emlékeztessük magunkat nap mint nap, hogy az álmoknak, a képzeletnek, a fantáziának óriási ereje van, amivel élnünk kell! Képalkotási képességünk páratlan (és már a szójáték is önmagáért beszél: KÉPés vagyok valamire, KÉPességem van valamihez, KÉPzésre járok, és még sorolhatnám az elgondolkodtató magyar szavakat). Ha úgy tetszik, ebben rejlik valódi szabadságunk. KÉPzelet!

mat, hagyom, hogy a szellő ringassa végig a testem, és elképzelem, ahogy felröppenek. Csodálatos érzés! Szinte valóságos! Nagyokat szippantok a friss magaslati levegőből. Elképzelem a tájat, amit láthatok alant, ahogy suhanok a felhők között. Bámulom a virágokkal tarkított réteket. Majd tovalibbnek, és huncutul bekukucskálok egy ablakon, és meglesem, ahogy egy kisfiú épp beledugja ujjacskáját az asztalon lévő habos sütiibe... Csak fekszem hanyatt, de a fantáziám egy csodavilágba kalauzol...

Majd kinyitom a szemem, és mit történik? Csalódott vagyok és mérges, mert rájövök, hogy még-

Majd egy évvel ezelőtt invitáltam a dömösieket egy közös álmodásra. Nem akarom minden cikkemben ugyanazt szajkózni, de álmodjunk közösen! Beszéljük át részleteiben, hogy mit szeretnénk! Első lépésként szeretném kérni azokat, akik aktívan részt kívánnak venni a falu építésében, a tulajdonképpeni sorsfordításában, hogy keressenek meg bennünket! Személyesen, telefonon (20/265-3350-Zsuzsi és 20/771-9274-Robi), levélben, postaládába dobott cetlivel, a zöldésésben hagyott üzenettel, facebook-on, e-mail-ben (zsuzsakoos@gmail.com, frobert79@gmail.com), hogy kapcsolatot tudjunk létesíteni. Felváz-

zolásom, hogy mivel szeretnénk kezdeni:

1. Szeretnénk egy rendszeresen megjelenő tájékoztató kiadványt készíteni, ami konkrét lépésekről, cselekvési tervekről, eredményekről, szemléletformálásról, közösségi hírekről, és lelkeségről fog szólni elsősorban.

2. Az aktív, tetterre kész, cselekedni akaró csapattal szintén rendszeresen konzultálni, ötletelni, együtt dolgozni, kvázi munka-értekezletet tartani (a keddi napokat céloztuk be erre egyelőre).

3. Szeretnénk bevonni a lakosokat egy szavazásba, amelynek keretében minden utcában megválasztanak egy felelős utca-bizalmi embert, aki az utca lakosainak véleményét összegyűjti, továbbítja, illetve a szükséges

választási lehetőségek lesznek felvázolva.

b. A másik kérdőívvel azt szeretnénk felmérni, hogy szaktudásilag, érdeklődés tekintetében milyen a falu lakosságának összetétele. Ki mihez ért, mit szeret csinálni, mivel szeretne foglalkozni, miben szeretne kiteljesedni. Ez azért fontos, hogy tervezni tudjunk, illetve hogy tiszta legyen, ki milyen módon tudja kivenni a részét a közösség építéséből, az esedékes feladatokból, továbbá azért, hogy ha oda jutunk, hogy munkahelyteremtés, akkor miben gondolkodjunk!

c. A harmadik kérdőív pedig arról szól majd, hogy kinek milyen segítségre van szükség háza tájékán, miben számítana a közösség segítségére. Erre azért van szükség, mert akadnak háztartások, ahol igencsak elkel a segítség. Nem is csupán azért, mert segíteni felemelő, magasztos és szép érzés, hanem azért is, mert az egészséges lelkiület megkívánja, hogy tudjunk ADNI, KAPNI, és ha kell KÉRNI is. A legtöbb embernek ez utóbbival van gondja, de ezt is meg kell tanulnunk! Gyakoroljuk!

5. Ha mindezekkel megvagyunk, elkészül az értékeink adatbázisa, és összeáll a csapat, akkor kezdődhet a munka java. Bármikor bárki csatlakozhat, hiszen közös az érdek! Dömöst szebbé, élhetőbbé, egészségesebbé és barátságosabbá varázsolni, értékeinket óvni, megőrizni!

6. Terveink szerint a keddi délutánok-esték lennének a Dömösi Közösségi Klubnapok, amikor rendszeresen összegyűnünk, feladatokat végzünk, elemzünk, tervezünk, ötletelünk, szervezdünk, vidámkodunk, sőt, néha akár építő filmeket nézünk közösen. Felelőseink lesznek, csapatokban fogunk dolgozni, és szépen, okosan, módszeresen megvalósítjuk a terveket. A közösen összegyűrt terveket!

Akik tudnak, már készüljenek október 16-ára keddre, és figyeljék a faluban kihelyezett hirdetőtáblákat október 12-től a részletekért!

Csodákkal teli mosolygós szép napokat kívánok!

Utazni jó – kettesben még jobb

FRIEDMANN RÓBERT

Sokat töprengtem a cikk címén. Gondoltam írok egy-két mostanság hangzatos, sőt menő angol kifejezést, és a cikkben majd elmagyarázom a jelentésüket. Azonban nem akartam, hogy az idegen szavak esetleg elriaszsanak egyeseket a cikk elolvasásától. Különbösen is a lényeg, hogy értsük egymást. Utazni jó, szokták volt mondani. De hogy is szoktunk mostanában?

Gyalog. Ez a legtermészetesebb, és legősibb utazási mód. Sajnos kimegy a divatból, hisz mindenhova rohanunk, és nincs időnk csak úgy gyalogolni. A „Lopott idő” című film jut eszembe erről, ahol a gettóból az úri negyedbe átkerült főszereplő azért feltűnő jelenség, mert ő fut mindenhova, míg az elit szépen lassan gyalogol. A film egy kicsit sci-fi, ahol az ember a munkájáért percek, órákat kap – pénz helyett – és ezzel tud fizetni a boltban, a lakbérért, vagy egy étteremben. Sokan esetleg megnézik a filmet, és elkönyvelik mint érdekességet. Azonban aki mélyebb tartalmat keres benne, rájön, hogy a mi világunk pont ilyen. Hajtjuk a pénzt, és egyre több időt töltünk a munkával, a munkába járással, és a megszerzett pénz elköltésével. Közben hányszor hangzik el: nincs rá időm, nincs időm a szomszédnak segíteni füvet nyírni, nincs időm egy könyvet elolvasni, kirándulni, vagy csak lemenni a Duna-partra és hallgatni a víz hullámzását, beszippantani a víz és az iszap illatelegyét.

Közlekedünk még kerékpárral. Sokan esetleg félnek, mert nagy a forgalom az úton, és mi védtelenek vagyunk. Mi Zsuzsival Budapesten majdnem csak kerékpárral közlekedtünk. Praktikus, olcsó, egészséges, nem kell parkolóhelyet keresni, és a különböző kiegészítőkkal (kosár elől-hátul, táska oldalt) elég sok cuccot lehet elvinni vele. És ha netán megteszik egy pillangós rózsaszín ülés a kedvesünknek, akkor a legmenőbbet meg tudjuk neki venni egy havi BKV bérlet árán.

Közlekedhetünk tömeg-, elnézést, a legújabb divat szerint: közösségi közlekedéssel is. De

azokról az alkalmakról sokszor a „tömeg” szó jut elsöre eszünkbe, nem pedig a közösség. Pedig emlékszem régen, amikor először Visegrádra, majd utána Esztergomba jártam busszal iskolába, igazi élmény közösségi élet volt. A mai napig emlékszem, hogy kinek hol volt a saját helye: hol ült, vagy éppen állt. Amikor pedig egy nyolcadikos elballagott, valaki megörökölte a helyét. Így lett Kőhalmi Józsi helye az enyém. A buszon beszélgettünk, leckét írtunk, verset tanultunk.

De mostanában aki megteheti, autóval közlekedik, és mivel a több kereset reményében, távolabb vállalunk munkát, egyre többet ülünk autóban. Legtöbbször egyedül. Pedig egy autó általában ötszemélyes. Mit tegyünk a másik négy hellyel? Maradjon üres? Legyen melletünk a szendvicsünk, és a táskánk, hátul a gyerekülések, vagy egyéb tárgyak. S amikor valaki épp stoppol az út szélén, sajnos ezek miatt nem tudjuk felvenni? Igen, ez

nagyon nagy bizalom a másik iránt, oda-vissza. De én személy szerint nagyon szeretek bízni az emberekben. Közben pedig, megismerhetek érdekes embereket. Mi Zsuzsival egy ideje minden stoppost felveszünk, így is megismerhetjük a környezetünkben lakókat. Találkoztunk már szőnyegszövővel Pilismarótról, sógorom egyik diákjával, és rabszállító autó koordinátorral. Érdekes, tanulságos.

Stoppolni is csuda jó dolog! Próbálják ki csak úgy. És picit beleélhetik magukat abba a helyzetbe, amikor valamilyen ok miatt

nem állunk meg a karját kinyújtó és hüvelykujját felmutató egyének. Amit eddig tapasztaltam stopposként: az autók nagyobb ívben mennek el mellettem, rám sem néznek, vagy kedvesen mutogatják, hogy csak helybe jönnék. De azért akad egy-egy kedves, nyitott autós, aki felvesz, és elvisz egy darabig. Sőt néha még az isteni gondviselés is megmutatkozik, amikor épp Visegrádról jönnek haza, és gondolkodom, ki az aki erre járhat, és Dömösre megy, majd egy-két perc múlva fékcsikorgás, és már ülök is az elgondolt személy autójában! A stoppolás olcsó és gyors is! Hiszen ha szerencsénk van, nem kell másfél órát zötykölödni Budapestre, hanem alig egy óra alatt fel lehet érni. Nem véletlen, hogy Kubában szívesen alkalmazzák a stoppolást. Szegény ország, nincs pénz távolsági tömegközlekedés kiépítésére, saját autóra meg végképp. Így a nagyobb kereszteződéseknel áll egy-egy rendőr, és leinti az arra haladó motorost, autóst, teherau-

természetesen pontos információval – honnan hova megy, mikor indul, és mennyiért vinne szívesen utast magával. Aki meg utazna, de nem tömegközlekedéssel, és olcsóbban, felveszi vele a kapcsolatot, és már utazhatnak is. Amikor a cikket írom, épp az oldalon villog a következő induló „szerelevény”: Tátról 7:50-kor egy fehér Chevy Budapestre, és 500 forintért lehet hozzá csatlakozni. Még klíma is van az autóban! Persze nemcsak belföldi utak vannak fenn. Zsuzsi korábbi cikkében mesélt a Berlinben tartott Taizé-i találkozóról, amin mi is részt vettünk. Érkezett oda négy fiatal együtt. Kérdeztük, hogy mégis mióta ismerik egymást, azt mondták: tegnap óta, ugyanis OSZKÁR őket is összehozta, ketten autóval jöttek volna úgyis, és a másik kettő pedig becsatlakozott hozzájuk. De manapság már nem csak utazni lehet így olcsón, esetleg ingyen, hanem szállást is lehet baráti-bizalmi alapon felajánlani a világ bármelyik helyére.

tóst és az ott várakozó utasokat felszállítja. Majd útjuk végénél kiszállnak a járműből ugyanígy. Kubában nem lehet látni egy személyvel közlekedő motort sem, nemhogy autót. Minek ide drágán fenntartható Volán, BKV, és MÁV? Remek ötlet! Magyarországon is van egy magánkezelésű – OSZKÁR a neve –, ahol egy weboldal segítségével (www.oszkar.com) lelkes egyetemisták teremtik meg a telekocsizás információáramlásának lehetőségét. Mi az a telekocsi? Ahol mindenki jól jár! Akinek van szabad hely az autójában, felajánlja –

Erre is van egy remek oldal: www.couchsurfing.org. Egy barátom ezzel a rendszerrel járta be Afrikát (!). És nemcsak olyan élményekkel jött haza, hogy a szállodában a svédasztalos vacsora nagyon ízlett neki, hanem belecsöppent egy másik kultúrába nyakig, hisz egy befogadó család otthona sokat elárul arról a nemzetéről, kultúráról.

Szóval mindenkit buzdítok, hogy – cikkem eleji dilemmámat feloldva – couchsurf (káucsszörf)-öljön, oszkározzon, vagy hitchhike (hicshájk)-oljon, azaz stoppoljon! Mert bízni jó!

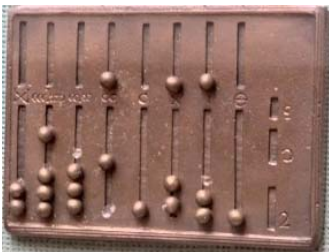
A számítógép története I.

A kezdetek

IFJ. PAULUSZ JÓZSEF

Kezdjük azzal, hogy mikortól is beszélünk számítógépről. Ha Neumann János mai napig is használt alapelveit vesszük (erről majd később), akkor a számítógép egyik ismérve az, hogy „elektronikus gép”. De ha csak úgy elszaladnánk az elmúlt 200 év mellett, nem lenne teljes a kép, így kicsit visszamegyünk a régmúltba, sőt még annál is régebbre.

Sok kutató az abakuszt (1. kép) tartja a számítógép ősenek. Furának tűnik ez a megállapítás, de ha az alapelvet nézzük, akkor van benne némi igazság. Kis golyókkal csoportosítjuk a számokat, melyből más csoportokat hozunk létre és így tovább. Anynyira egyszerű, és könnyen használható, hogy még a XX. században is használták (szüleim a 80-as években jártak az akkori Szovjetunióban, és elmondásuk alapján az áruházakban ott porosodtak a pénztárgépek, a pénztárosok pedig ördögi ügyességgel számoltak az abakusszal).

A szó mai értelmében véve tehát nem számítógép, de az első lépés afelé, hogy majd valamikor az legyen. Bonyolultabb számításokra nem volt alkalmas, mert ahhoz már lassú volt. Sok évszázadig azonban ez volt csúcspont a mechanikus számolás. Előbb J. Napier egyszerűsítette a szorzás műveletét, majd E. Gunter szerkesztett egy logaritmusos számológépet. Az idősebbek jobban ismerik így: logarléc. Ennek időállóságát mi sem jelzi jobban, hogy a 80-as években még a szakközépiskolákban kötelező tananyag volt a logarléc használatának elsajátítása. De ezek még mindig messze állnak attól, hogy bármilyen jó értelemben számítógépeknek nevezzük őket. Az biztos, hogy az ember az

ősidőktől kezdve próbálkozott a számolás könnyebbé tételével. Most az első részben a mechanikus számológépekről lesz szó.

A XVII. században még könnyebb és gyorsabb volt papíron számolni, mint a nehézkes, durva és lassú gépeken. A mechanikai korlátokon nem tudtak a kor nagyjai átlépni, egészen 1623-ig, amikor is megjelent az első mechanikus számológép. Fogaskerékek segítségével számolt, és Schickard találmánya mind a négy alapműveletet el tudta végezni. Alig húsz évre rá Blaise Pascal is alkotott egy szerkezetet (2. kép). A tízes számrendszerre épülő számológép olyan nagy sikert ért el, hogy elkezdték sorozatban gyártani (A Turbo Pascal programozási nyelvet később róla nevezték el). Még mindig a XVII. században Leibniz tökéletesítette Pascal szerkezetét. Leibniz neve azért fontos még, mert ő fogalmazta meg először azt az elvet, hogy célszerűbb lenne a kettes számrendszer használata (az elején említett Neumann János egyik fő elve szintén ez), de a számok hosszú sora miatt ez lehetetlen volt. (csak egy példa erre: ha a 2012-es évszámot kettes számrendszerben szeretnénk leírni, így nézne ki: 11111011100). A tízes számrendszer korlátai gátat szabtak a további fejlődésnek, így Leibniz gépének szinte változatlan kivitele kétszáz évig használatban volt.

A számítógéphez szorosan hozzá tartozik a programozás is. A középkorban a programozás teljesen külön úton indult el, és csak később kapcsolódott egybe a számolással, a számoló-számítógéppel. Nem mehetünk el szó nélkül Kempelen Farkas neve mellett sem. Itt most mindenkinek

a híres sakkautomata ugrik be – nem véletlenül. Tényleg zseniális alkotás volt, de ember működtette, így nem nevezhetjük automa-

galmazta, hogy szükség lenne a részeredmények tárolására. Ezt a tárolót regiszternek nevezi el, és a feladata nem más, mint hogy az adatokat ideiglenesen elhelyezze. Az adatok és részeredmények tárolása alapfeltétele a programozásnak (szintén egyik elv a már többször említett Neumann-elvek közül).

J. M. Jacquard olyan mechanikus szövőgépet épített, mely automatikusan, külső programozás révén szőtt mintákat. A gépet kartonból készült lyukkártya vezérelte, amely a mintákat tárolta.

A XIX. század nagy alakja Charles Babbage. Egyrészt rájött a gépek és a matematika közötti összefüggésre, másrészt ő fogalmazta meg először azokat a követelményeket, amelyeknek minden programozható számítógépnek meg kell felelnie:

- legyenek utasítások,
- legyen bemeneti egység,
- külső programvezérlés (utasítássorozat),
- memória (tárolás),
- kimeneti egység (nyomtatás, adatrögzítés),
- tároló egység (ne kelljen mindig mindent újra beállítani).

Elméletben le is írt egy ilyen szerkezetet, amely húszjegyű számokkal végzett műveleteket (4. kép), de megépíteni nem tudta, mert a kor technikája ezt még nem tette lehetővé (száz év múlva egy követője megépítette, és tökéletesen működött). Ebben az időben jelentek meg a programozási algoritmusok egyes lépései (GOTO, STOP). Babbage készített gözzel hajtott gépet is, ami már differenciálni is tudott.

(Következik: A nagy áttörés)

Ez még nem nevezhető a szó igazi értelmében vett programozásnak, de már az sem késett sokáig. 1786-ban egy német hadmérnök, Johann Müller megfo-

Hírek az Áprilyból

Együtt...

BOZÓKI MARIANNA

A szeptemberi csengőszó gyorsan terelte gondolatainkat az újabb teendők felé, pedig sokunknak a nyár is elfoglaltságokkal volt teli.

Júliusban *Parajdon* táborozott húszfős csapatunk. Olvashattak élményeinkről a visegrádi újságban s a honlapunkon is. Az miatt kanyarodom most vissza a nyár emlékéhez, mert fontosnak tartom megemlíteni, hogy iskolánk tevékenységét névvel vagy név nélkül számos jó szándékú adományozó segíti – így volt ez a nyári tábor esetében is. A tábor céljainak megvalósulását évről évre segíti az *Utilis Kft.*, amely az idei évben is 150 ezer forinttal járult hozzá a tábori program megvalósulásához.

A táncosok útiköltségét és minden gyermek biztosítását egy hasonló léptékű névtelenül érkező hozzájárulás fedezte. Az *Áprily Iskoláért Alapítvány* 100 ezer forintot ajánlott fel, amelynek egy részét személyes támogatásra, más részét programszervezésre költöttük. Személyes támogatás-ként *Mezei Anna* is velünk tartott, ami nem egyszerűen csak segítség volt, vele a tábor történelme is megérkezett közeink. A tábor egész ideje alatt vállalt gyermek-kísérői feladatokat *Bene Éva* és *Galonics Péter Márk*, ami a gyermekek biztonsága szempontjából szintén jelentős segítségnek számított.

A nyár folyamán a visegrádi főépületben sor került egy régóta esedékes átalakításra, amelynek során kialakításra került – a tanári szoba és a többfunkciós iroda helyiségének cseréjével valamint az egyik helyiség szétválasztásával – az igazgatói szoba és a titkárság. A fenntartó ezzel az átalakítással egy régi kötelezettségnek tett eleget, s nem utolsó sorban elviselhetőbbé tette az iroda túlterheltségét. A felújítás egy részét az intézmény költségvetéséből fedeztük, mint ahogyan a hatodik osztály padlófelújítását és az épületek meszelését, nyári karbantartását is.

Ezen felül jelentős segítséget kaptunk *id. Schüssterl Károlytól*, aki aktív éve alatt is mindig tá-

mogatta az iskolát, s jelenlegi tevékenysége nélkül az átalakítás sem valósulhatott volna meg. A bútorok, eszközök gyártása és beszerelése még mindig folyik, s a tantestület tagjai is hozzájárulnak a maguk eszközeivel ahhoz, hogy a szűkös tereket minél gazdaságosabban használhassuk ki.

Nem felejtethetjük ki azt sem, hogy a GAMESZ dolgozói erőn felül igyekeztek helyt állni a felújításban, s mivel a városban máshol is sok a teendőjük, munkaidejük végeztével is dolgoztak az iskolában, hogy a legfontosabb munkálatokkal végezzenek. Az átalakítás során a folyosón új, korszerű ajtót szerelt be – nagyrészt adományként – *Fináczy Zsófia és családja*, akik egyébként a tanévzáró ünnepélyen egy osztálynyi kötelező olvasmánnyal gazdagították az iskola könyvtárát.

A közelmúltban alapítványunk pályázatot adott be a hátsó udvarrész felújítására, de – bár elismerten gondos tervet sikerült benyújtani – sajnos nem kerülhetünk a kedvezményezettek közé. Mivel azonban az udvarrész burkolása – és ezzel az egészségesen és biztonságosan használható szabadtéri mozgásfelület létrehozása – sokak számára kiemelkedően fontos, az őszi folyamán újra nekiindulunk a megvalósításnak. Jelenleg negyedmillió forint gyűlt össze a cél megvalósítására magánszemélyek és az *obergünzburgi küldöttség* adományából, az iskola diák és felnőtt közösségeinek felajánlásából, alapítványi támogatásból. Az önkormányzat kezdeményezésünket támogatni kívánja, így remélhetőleg sikerül megvalósítani tervünket.

A hónap végén adtunk be egy közel hatvanmillió forintos pályázatot „*Innovatív Iskolák*” pályázati címmel, amelynek összeállításában a nyári szünetben a tantestület jelentős része is részt vett.

Október közepétől iskolánk tanulói közül körülbelül negyven diák tanulhat majd meg sielni a visegrádi sípálya műfüves oktatópályáján. Ez a projekt egy önmagát megnevezni nem kívánó magánszemélynek (mint ötletgazdának) jelentős pénzügyi szerepvál-

lásával, hozzá csatlakozó ösztönző és támogató személyek részvételével – közöttük *Gutbrod Rezsővel*, a sípálya üzemeltetőjével, akinek jóvoltából az azt igénylők térítésmentesen juthatnak sifelszereléshez – valósulhat meg. A diákok közül eddig több mint ötvenen jelezték részvételi szándékukat, reméljük, hogy többségük a síszezon kezdetéig el is sajátíthatja a sielés alapjait. Decemberben, az igazi síszezon kezdetétől hóolvadásig a többi, már sielni, snowboardozni tudó diák is hódolhat az egyébként drágának számító téli sportszervevénynek, hiszen az Áprily Iskola minden diákigazolvánnyal rendelkező tanulója ingyenesen használhatja a teljes síszezon alatt hétköznaponként egész nap, hétvégenként 17 óra után a sípályát.

További terveink között szerepel, hogy az őszi szünetet az Áprily Iskoláért Alapítvány felajánlása alapján egyes osztályok táblafelújításával tegyük hasznosá.

A szünet után pedig – mint ahogyan lenni szokott – kezdetét veszi az *Áprily-hét*, amelynek során névadó költőnk születésének 125., halálának 45. és az iskola névfelvétele 25. évfordulójáról emlékezünk meg. November 10-én este 7 órától tartjuk az *Alapítványi estélyt*, amely az ünnepi hét kezdete. Már most elmondható, hogy nemes, nagy-lelkű és nagy léptékű adományok érkeztek az alapítványhoz (illetve a velük együttműködő szülői szervezethez) az estély kapcsán, amelynek bevételei – mint ahogyan ez az iskola és a kuratórium eddigi beszámolóiból kiderült – végső soron a gyerekek és az intézmény egyéni, illetve közösségi céljainak megvalósítását segítik elő. (Bővebben e témában az ünnepi hét lezárása után adunk tájékoztatást.)

Hogy támogatóink sorát tovább folytassam, a közelmúltban a német kisebbségi önkormányzat vezetősége nevében ajánlotta fel segítségét *Scheilné Herendi Ida*. A felajánlást mérlegelve, közös döntésünk értelmében a felajánlott pénzügyi támogatás jelentős részét német nemzetiségű viseletek készíttetésére

fordítjuk majd, hiszen a tanév végén iskolai küldöttség utazik az obergünzburgi városi küldöttség meghívására egy háromnapos fesztiválra, amelyre a szakmai felkészülés már megkezdődött.

És nem beszéltem még arról, hogy megkezdődtek a túrák, kirándulások, amelyeknek során továbbra is térítésmentesen szállít minket a visegrádi és a kisoroszi komp, s arról sem, hogy a szomas diákok természetesen a *Visegrádi Ásványvíz Kft.* által folyamatosan biztosított ásványvizet fogyasztják, vagy arról, hogy az év végi jutalomkönyvek beszerzésében az *Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesület* segített.

Tisztelt Olvasó! Jelen cikkemben csak áttételesen jelennek meg iskolánk ünnepei és hétköznapjai. Célzottnan más került most előtérbe: azokról a támogatóinkról írtam, akik e néhány hónap alatt nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy intézményünk jól működhessen, hogy diákjaink minél szélesebb köre részesülhessen olyan támogatásban, amelynek következtében újabb élményekre tehet szert, s olyan tevékenységekkel gazdagodhat, amelyek más településeken nem, vagy csak nagy nehézségek árán érhetőek el. A támogatás mértéke rendkívül jelentős, súlyos forintokra is lefordítható.

Legjelentősebbnek mégis a *szándékot* gondolom, azt, hogy sok magánszemély és közösség jószándékú figyelme irányul a visegrádi iskolára, az Áprily tanulóira – legyenek azok bármelyik település lakói.

Köszönöm közösségünk valamennyi tagjának nevében támogatóink segítségét – nemcsak azokat, akiknek tevékenységéről most szót ejtettem, hiszen felsorolásuk még az érintett időszak vonatkozásában sem teljeskörű – mert figyelmük és segítségük nélkül nemcsak nehezebb, hanem színtelenebb is lenne az élet itt az Áprilyban.

Nehezen indult az év – egyre szélesebb tevékenységi körben tevékenykedünk; a sok funkcionális időben és térben ilyen szűkös keretek között megfelelni néha már lehetetlen küldetésnek tűnik. Kívánom mindannyiunknak, hogy egymásról mindvégig a legjobb szándékot feltételezve, egymáshoz tisztelettel közeledve, derűsen érkezhessünk meg a tanév végéhez.

Vigyázat, mindjárt itt van!

Hídfutáson az Áprily

■ IFJ. PAULUSZ JÓZSEF

Immár tizenkettedik alkalommal rendezték meg Esztergomban a Mária Valéria hídfutást, amelyen harmadik éve az iskolánk tanulói is rajthoz állnak. Idén rekordlétszámú nevezés futott be, összesen 2269-en álltak rajthoz. A táv nem maraton (nem is ez a cél), kényelmes tempóban 20-25 perc alatt le lehet kocogni.

Természetesen vannak, akik minél jobb időre hajtanak (ami nagyon dicséretes dolog), de a többséget különösebben nem nagyon zavarta, ha egy-két esetleg akár tíz perccel később ért be mint az eleje.

Diákjaink közül többen is nagyon jó időt futottak. Sickerling Maximilian János korcsoportjában a hetedik helyen végzett. Zeller Péter kilencedik míg Scheili Sára huszadik helyen zárt a korcsoportján belül. De minden futónak gratulálunk, a nevek mellett zárójelben a korcsoporton belüli helyezések láthatóak: Ispán Filip (84.), Dani Dávid Csaba a pilismaróti iskolából (154.), Lénárd Dávid (38.), Oláh Marcell (95.), Oláh Péter (96.), Fekete András (22.), Petrányi Stella (198.), Farkas Györgyi (161.).

Köszönöm a kísérő szülőknek a segítséget!

„Ha nem hiszed el, hogy az életed ajándék,
Nézd meg jobban, hogy élnek anyádék!
Ha nem hiszed el, hogy az élet
Tényleg örökké tart,
Hiába úszol, belefutadsz,
Pedig ott van a másik part.”

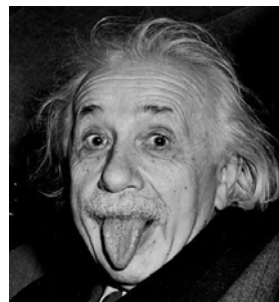
(Lukács László)

Albert Einstein

■ DOBOS KÁROLY

Néve hallatára azoknak, akik már kikerültek az iskolapadokból, és valamicskét meg is ragadtak az ott tanultakból, egy szó bizonyosan előugrik agytekervényeikből: a relativitás. Az ő elméletét megmagyarázni, sőt mi több még felidézni sem tudom, de számomra az maradt meg belőle, hogy minden relatív, azaz viszonylagos. Mindent hasonlítgatunk valamihez. Így lesz aztán valami számunkra jobb, szebb, finomabb, érthetőbb, bonyolult, elkésztető, szíverősítő, s ha nagyon nekiveselkednék biztos még sokkal több jelzőt is felsorolhatnék.

Ez a hasonlítgatás bizony egész életünk folyamán tart, mind egyéni mind a közösségi, társadalmi és világméretűekben egyaránt. Így születnek a versenyek, a versengések jó és rossz értelemben egyaránt. Nemrég még az olimpia lázában égtünk, s sokszor feledtük is emiatt mindennapi gondjainkat, mert csak az foglalkoztatott bennünket, hogy ki hozza haza az aranyat számunkra, meg hogy ki fut a világon a leggyorsabban, ki ugrik a legmagasabbra, legtávolabba, ki a legerősebb, és még Isten tudja mennyi mindennel foglalkozhattunk, ha máshogyan nem, hát gondolatainkban az olimpiával kapcsolatban. Az olimpia befejeződött, s meglepéssel nyugtáztuk remek sportolóink teljesítményeit, és az vesse rám az első követ, akinek nem fordult meg a fejében, hogy de jó lenne, ha én is ilyen erős, ilyen ügyes lennék! Szóval hasonlítgatunk! No és most meg az X faktor! A fél ország nézi, osztályoz, hasonlítgat, tetszik, nem tetszik. Csodálhatjuk fiataljaink tehetségét, s kacaghatunk sokak túlzott önbizalmán. Így hasonlítgatjuk a magunk teljesítményeit, a magunk sorsát életét is másokéhoz s életünk poharát hol félig üresnek, hol félig telinek látjuk.

Ahhoz azonban, hogy a félig üres életpoharadat félig telinek lásd, még a Tankcsapda nótája szerint is hit kell! Ők is viszonyítanak: „nézd meg jobban hogy élnek anyádék!” Rosszabbul, vagy jobban mint Te? Követendő példaként, vagy nem?

Ha már szülőként, nagyszülőként élsz, milyen példát adsz az utánad következő generációnak? Hatalmas feladat! Tudsz-e, tudunk-e példát adni példát mutatni munkálkodásainkból, beszédünk-ből, magatartásunkból, haszonzereketből, hitből, mint ahogyan példakép elődeink tették azt, itt különösen az 1848-49-es és az 1956-os szabadságharcaink hőseire gondolok.

„Ha nem hiszed el, hogy az élet tényleg örökké tart” Valóban! Ésszel felfoghatatlan! Mi az, hogy örökké? Mi az, hogy végtelen? Mi az élet? A Tankcsapda szerint is ajándék! Igen, Isten ajándéka! Nem a puszta lét, hanem az Élet. Az örök Élet!

Viszonyításul és bizonyításul is látható és hallható volt szeptember 30-án a Napló című tévéműsorban a Nick Vujicic nevű fiatalemberrel készített riport, vagy ha nem volt rá alkalom az interneten is utánanézhetsz, aki kéz és láb nélküli életével is bizonyosságot tesz arról, amit Jézus mondott: „Aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van.” (János 5:24)

Hallgasd, olvasd Jézus szavát, és higgy Benne! Hogy elérkezhess majd arra a „másik part-ra”!

Korlát

■ ANTAL ATYA

A matróz egykedvűen festette a hajó korlátját, miközben néhány patkány futott át a fedélzeten, és a vízbe ugrott. Minden nyugodtnak tűnt, szinte idillikus béke uralta a fedélzetet. Azt lehetne mondani, hogy a hajóharing kondításai csak még nagyobb csendet kölcsönöztek az éjszakának, mígnem egy tiszt érkezett, és a holdvilágnál szemügyre vette a munkát.

– Maga gyengeelméjű, maga flúgos, dinka, buggyant! Ki mondta magának, hogy kékre fesse a korlátot? – ordított a fedélzetmester.

– Sajnálom uram – kezdte volna a választ a matróz, de a tiszt nyeregben érezte magát, és egyáltalán nem volt kíváncsi a matróz bocsánatkérésére.

– Kék! KÉK! Tudja maga mi a kék? A tenger! – ordította teli torokból. Elég sok feszültség felgyülemlett benne. A hajó első útja előtt éjt nappallá téve dolgozott, hogy minden rendben legyen, a feleségét és a gyerekeit már hónapok óta nem látta, és most ez az újonc a kék festékekkel bemocskolja ezt a csodálatos hajót, a világ legnagyobb gőzösét.

– Uram – kezdett neki újra a matróz – a színre az első tiszt adta a parancsot.

Majd csendesen várt, amíg a fedélzetmester arcán kicsit alább hagytak a rángások.

– Az első tiszt? Az egy színvak! Életében nem látott hajót, csak a tankönyvben! Ez az első útja az óceánon. Az nem tud megkülönböztetni egy csatahajót, egy halászbarkától. Maga meg az én megkérdésem nélkül fogja a kék festéket, és nekiáll pacsmagolni?! Tudja mit?! Lázadásáért a tengerbe fogom fojtani magát!

– Uram! – folytatta kicsit megszeppenve a matróz – A kapitány hagyta jóvá a parancsot.

– A kapitány?! Biztos megint olyan részeg volt, hogy nem látta mit ír alá! Ekkora gödényt még nem hordott hátán a tenger!

A fedélzetmester haragja egyre lejjebb lohadt, főleg az első tiszt és a kapitány nevének hallatára, de az arca egyre vörösebbé vált. Végül már csak nehezen

tudva koordinálni a mozgását, kezébe vette a festékes vödört, és ordítva az óceánba dobta. A fém edény lassan elsüllyedt a hideg vízben, miközben kékre festette az óceánt. A matróz továbbra is vigyázzba állt a fedélzetmester előtt, és csak a szeme sarkából figyelte a süllyedő bödönt. Majd a tiszthez fordult.

– Uram – mondta határozottan bár némi gúnnyal a hangjában – engedélyt kérek egy másik kék festék vételezésére.

– Kék?! Maga még mindig nem érti?! – ordított a fedélzetmester, miközben a sirályok rémülten szálltak fel a fedélzetről, és a hajó is megbillent egy kicsit.

– Ha még egyszer kék festéket látok magánál, nem fog megérkezni Amerikába ezzel a hajóval. Azt én garantálom – üvöltött tovább a tiszt.

– Uram – szólította meg a matróz a tisztet félelemmel a szemében – milyen színűre szeretné, hogy fessesem...?

– Hogy milyenre? HOGY MILYENRE! – ordított tovább a fedélzetmester, miközben vízre

tektek néhány utassal az első mentőcsónakokat – Látott már maga hajót? FEHÉRRE!

– Szerintem a fehér túl hét-köznap – mondta az egyik utas, aki valószínűleg már régebben figyelte a vitát, és a ruhája alapján az I. osztályról jött le a II. osztály fedélzetére, hogy így közelebb kerüljön a mentőcsónakokhoz, amelyek körül hatalmas tülekedés volt – Mit szólnának a pirosnak?

– Piros? – kérdezte a kormányos, aki elhagyta a helyét, mivel az óceánjáró már amúgy is teljesen kormányozhatatlanná vált, és nagy lelkesen ő is beszállt a vitába – A titánról mindenkinek a fekete, vagy a szürke szín jut eszébe. A fekete szerintem jobban illene ehhez a komoly hajóhoz, mint a szürke. A fehér túlságosan emlékeztetne a jéghegyre.

– Fekete, mint a koporsó – mosolygott a bajusza alatt a hajóorvos, aki néhány pokróccal és kötszerrel éppen a mentőcsónakok felé indult.

– Maga ne szóljon bele! Kiáltott rá a fedélzetmester. Maga még meg sem született, amikor én már hajón szolgáltam.

– No de uraim! – jelent meg a kapitány angol hidegvérrel, arcán a döbbenetnek, vagy a rettegésnek a legapróbb jele nélkül.

– A korlátot kékre kell festeni. John matróz, hozzon egy újabb kék festéket, és folytassa a munkát. Már nincs sok időnk.

– Értettem uram – válaszolta a matróz, és egykedvűen elindult a raktár felé, bár a fedélzet egyre ferdebbé vált. Útközben arra gondolt, hogy elege van ebből az egészből, annyira tele van a hócipője mindennel, hogy inkább beszáll az első üres mentőcsónakba. A raktárban nagy rendtelenség fogadta. A polcra a földre hullottak a festékes dobozok, néhány ki is ömlött közülük, a generátor néha kihagyott, és a lámpa is csak gyengén pislákol a fedélközben. Végül felkapta az egyik vödört, amelyről sejteni lehetett, hogy valaha kék színt töltöttek bele, és elindult visszafelé. A többiek már vártak rá, bár a legtöbben a korlátba kapaszkodva lógtak a tenger fölött...

Uraim! A hajó süllyed! És önök azon vitatkoznak, hogy milyen színű legyen a korlát?!

A dömösi polgármesteri hivatal három hónap múlva megszűnik. De ez eltörpül ahhoz képest, hogy hamarosan itt a világ vége! Ott kell majd számat adni mindenről, és akkor nem lehet egymásra mutogatni. Mindenki a saját lelkéről ad számat Istennek.

MEGHÍVÓ KÖZÖS MUNKÁRA

Ezúton meghívunk minden – a közösségért tenni akaró – dömösit, hogy közös munkával, együtt tegyük rendbe a katolikus és a református temető közötti zsidótemetőt.

Időpont: 2012. október 20-án és 21-én 10 óra

Beszéd nem lesz..., pontosabban a jól végzett munka közben annyit beszélgetünk egymással, amennyi jólesik. A felhívás, az elvégzendő közös munka politika-, párt- és felekezet független, egyszerűen az alapvető emberi tisztelet teszi szükségessé, no meg az, ahogy az a temető kinéz.

A meghívás kimondottan szól a közösség választott vezetőinek, nagyon szeretném, szeretnék ott látni a képviselőket, a polgármestert, velük együtt, közösen dolgozni.

Mivel ez egy egyszerű „népi kezdeményezés”, így kaját, innivalót, de legfőképp szerszámot hozzon mindenki magának.

Örömmel és szeretettel várunk mindenkit, aki idejétől, energiájától függő mértékben részt tud, részt akar venni a közös munkában.

Üdvözlettel: Márton András

Méhnyak-rák elleni védőoltás idén is!

Az Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesület idén is támogatja a méhnyak-rák elleni védőoltás beadását. Aki szeretné a 10-18 év közötti leányát a méhnyak-rák okozója, a HPV (Humán Papillóma Vírus) ellen beoltatni, még október hónap folyamán vegye fel a kapcsolatot az egyesület elnökével, Takácsné Gyenes Ildikóval a 0630-488-0922 telefonszámon vagy személyesen (Táncsics M. u. 35/a).

Áprily estély

Az Áprily Iskoláért Alapítvány szeretettel meghívja Önt a **2012. november 10-én (szombaton) 19 órakor** kezdődő **Áprily-estélyre**, melynek helyszíne:

Visegrád, Magyar László tornacsarnok.

Jegyárak: vacsorával 1500 Ft, volt és jelenlegi diákjainknak 1200 Ft vacsorával, támogató jegy 500 Ft. Bővebb információ: www.aprily-visegrad.hu

Kamaszmusical!

Szereplőket keresünk 14-18 éves korosztályból egy kamaszmusical előadásához.

Heti egy alkalommal próbálnánk Visegrádon – hétköznap délután. Hogy ez melyik nap legyen, az első megbeszéléskor döntenénk el.

Az első találkozó 2012. október 11-én, csütörtökön 17 órakor volt, a visegrádi moziban.

Aki nem tudott eljönni az első találkozóra, bármikor beszállhat később is!

Mivel zenés darabról van szó, nem árt, ha tudsz énekelni, de ha nincs jó hangod, az sem akadály! Ha van az ismeretési körödben, akiről úgy gondolod, hogy érdekelné a darab, kérlek, szólj neki is!

Ha szívesen részt vállalnál a darabban, kérlek így egy levelet a pauljoc@vipmail.hu címre, vagy hívj fel (0633-482-023)!

Üdvözlettel: Paulusz József

Várjuk olvasóink írásait!

Aki úgy érzi, hogy közérdeklődésre számot tartó mondanivalója, javaslata, kérdése van, írja le, és küldje el nekünk.

Bárkitől elfogadunk cikket, ha az közlésre alkalmas, még akkor is, ha mondandójával nem mindenben értünk egyet. Ilyen módon kívánunk fórumot biztosítani a különböző véleményeknek.

A beküldött írásokat nem változtatjuk meg, csak az esetleges nyelvi, illetve helyesírási hibákat javítjuk ki. Nem közlünk rasszista, kirekesztő, gyűlöletkeltésre alkalmas, a jó ízlést és az alapvető emberi jogokat sértő vagy trágár, stb. írásokat.

Kéziratot nem őrünk meg, és nem küldünk vissza.

Lapzártá minden hónap elsején éjfélkor van.

Dömösi Élet

Kiadja: az Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesület
Felelős kiadó: Takácsné Gyenes Ildikó
Szerkesztőség: Pauluszné Tóth Anna, Vanekné Vakán Anikó
Felelős szerkesztő: Szilágyi Gábor

A szerkesztőség címe: 2027 Dömös, Táncsics M. u. 10.
Telefon: 0620-579-7829; E-mail: domosi.elet@odke.hu
Készült az iGlobe Team Kft. nyomdájában, 500 példányban
Ingyenes kiadvány. Eng.sz.: 2.9/595-1/2006

Az újság eddig megjelent számai a www.odke.hu internetes oldalon olvashatók.

elnok@odke.hu